

Megjelent a Magyar Nemzet Látó-Tér-ben 2005 január 8,számban.

(A MNO-ban csak említették, de nem közölték. az archivumban sincs bent. Valószínűleg a kormány állithatta le őket...)

A Szlovák Sajtó Magyarellenessége

„A magyar: tolvaj, zsvány, terrorista, disznó. Szlovák publicisták szerint a magyaroknak Pozsony helyett Bratislavát kellene írniuk.

Magyarul nem tudnak a publicisták

A szlovákiai magyarelles ujságírás egyik vezéregyenisége minden kétséget kizáróan *Lubos Palata*, a baloldali szlovák napilap, a Pravda nemrégiben távozott főszerkesztő-helyettese. Palata a Pravdán kívül számos más cseh és szlovák sajtótermékben (Domino Forum, Reflex, Hospodarske Noviny) is előszeretettel kifejti álláspontját, emellett rendszeres publicistája a jobboldali cseh napilapnak, a Lidove Novinynek. Bárhol is forduljon meg azonban, írásai egyben megegyeznek: alig akad cikk, amelyben valamilyen formában ne szőne, ne csempézne bele a magyar témát. -•

Mint legutóbb, december 21-én, amikor a Lidove Novinyben az EU alkotmánnyal kapcsolatos csehországi népszavazásról elmélkedve sikerült egy kurta említést tennie „az Orbán Viktor vezette populista jobboldalról”. *Orbán Viktor* rendszeres, mondhatni kulcsszereplője Palata cikkeinek. Hol populista, hol nacionalista, hol pedig... „azt beszélnek róla, hogy végleg megbolondult. Pártja, a Fidesz, a Haider-féle Szabadságpárt kontúrjait kezdi felvenni, miközben Orbán pozíciója szüntelenül a »vezérekére« hasonlít”. (Lidove Noviny, 2004.. 08. 30.). „Annak a kártyának az előhúzását pedig, amelynek használata az Európai Unió és a NATO tisztességes köreiben megengedhetetlen, már nemcsak Brüsszelben, hanem Washingtonban is észrevették. Orbán könnyen *Vladimir Meciar* és *Slobodan Milosevics* mellé, azaz az elfogadhatatlan politikusok csoportjába kerülhet.” (Hospodarske Noviny, 2002. 04. 08.). Ezt tehát az alaphangulat. A lélektani origó. A Fidesz szélsőséges, populista, mi több, a 2002-és választások alkalmával „nem habozott a nacionalista, sőt a rejtett antiszemita kártyával játszani”. (Reflex, 2002. 04.25.). A három évvel ezelőtti választási kampányban született A fiatal demokrata és az ultrajobboldal Nagy-Magyarország után vágyakoznak című cikke is (Reflex, 2002. 04. 04.), amelynek eszmei magvát

Palata a mai napig vallja. Olyannyira, hogy néhány hónappal ezelőtt már kifejezetten azon morfondírozott, hogy Közép-Európában a „Magyarországgal való együttműködés egyik korlátja a magyar határok revíziójának kérdése”. (Lidove Noviny, 2004. 04. 10.). Palata szerint a magyar jobboldal ugyanis ilyesmiket forgat a fejében, jóllehet, Európa „hosszú éveken át attól tartott, nehogy Szlovákiában, szlovák-magyar kivitelben ismétlődjön meg Bosznia”. (Lidove Noviny, 2004. 02. 23.).

Lubos Palata írásai - amelyek természetesen a szlovák Pravda és a Domino Forum hasábjain is hasonló hangnemet ütnek meg - az elmúlt két évben csupán a Népszabadság számára több mint húsz alkalommal szolgáltak hivatkozási alapul. Jóllehet, a magát Közép-Európára szakosodott újságíróként megjelölő szerző cikkeivel van egy óriási bökkenő. Mégpedig az, hogy Palata egy kukkot sem tud magyarul. A nyelvismeret hiánya pedig nemcsak egyes, a szerző által használt Magyar szavak olvasásakor - „Gyurcsány” helyett „Gyurczany”-t (Lidove Noviny, 2004. 12. 17.), „Párkány” helyett „Parkan”-t ír (Lidove Noviny, 2004. 12. 13). - zavaró, hanem sajnos a cikkek mögé tekintve is. A cseh újságíró ugyanis egyszerűen képtelen valódi kontextusba helyezni a magyar vonatkozású politikai eseményeket. Talán nem is akarja. De képzeljünk csak el egy holland újságírót, aki lépten-nyomon Dániával foglalkozik, Dániával fekszik és kel, és folyamatosan a dán jobboldaltól óv - miközben egyetlen szót sem tud dánul. Ilyen nem létezik. Palata cikkeiből pedig kirí, hogy a szerző enyhén szólva sincs tisztában a magyar média, kultúra, társadalom, illetve a politika belső viszonyaival. Nem látja a mondatok mögötti gesztusokat, nem érzi a hangsúlyokat, nem autentikusak a megérzései. A kérdés csak az, hogy vajon akkor honnét mégis ez a lankadatlan érdeklődés a magyarok iránt? S honnét ez az elképesztő ellenszenv? Választ *Bohumil Dolezaltol*, a kiváló cseh politológustól kapunk, aki a 2002-és választások után Udalosti című internetes újságja egyik kommentárjában (2002. 04. 22.) azt írta, hogy a Fidesz vereségét Csehországban nemcsak a cseh sovíniszták fogadtak lelkesen, hanem „az SZDSZ különféle cseh hivei”, köztük Palata is. Milyen érdekes. De menjünk tovább.

Törvenyszerű Pozsonyt irni?

Valamivel világosabb *Dag Danis*, a Pravda- magyarul szintén nem tudó - publicistájának esete. Danis szinte minden cikkének egyetlen közös alaptétele van. Ezt lapja 2003. február 28-i számában a következőképpen fogalmazta meg: „szlovákiai magyarnak lenni már régen nem teher, hanem privilégium”. Hogy álláspontját mennyire komolyan is gondolja, annak igazolására ime néhány idézet: „Az MKP vezetőinek részvétele olyan találkozókon, ahol Orbán püffeszt a mellét, és tüzet okád, természetes. Nem természetes viszont, hogy ugyanezek a vezetők a szlovák kormány második legerősebb frakcióját alkotják.” (2004. 11. 26.), „A magyar kártya jelenség mögött nem a szlovák nacionalizmus áll, hanem a nem kikezelt Magyar komplexus.” (2004. 08.06.). Danis szerint a magyarok ugyanis

azok közé a nemzetek közé tartoznak, amelyek „nem hajlandóak magukat engedelmesen alávetni a történelemnek. Ellenkezőleg, ők akarják meghatározni azt. A szlovák politika sajnos teljesen másképp néz ki...” (2002.07.18.). A felénk, szégyenlős szlovák politika bátorítása érdekében írta egy korábbi, rendkívül karakterisztikus cikkét is, amelyben - az unió által azóta befogadott - Benes-dekrétumokat vette védelmébe. Danis szerint az etnikai alapon történelmi vagyon- és jogfosztást elrendelő törvények „nem Benes elnök fejében fogantak. Erről a forgatókönyvről a háborút követő potsdami konferencián a győztes nagyhatalmak határoztak”. Csak kiegészítésképpen: a potsdami konferencia 1945. augusztus 2-án zárult le. 1945 májusa és augusztusa között azonban Csehszlovákiából - talán tévedésből vagy véletlenségből - már csaknem 750 ezer szudetanémetet deportáltak. De sajnos még ennél is kevesbé ismert az az iszonyatos tény, hogy a Benes-féle kitelepítéseknek összességében véve mintegy 225 ezer halálos áldozata volt! 225 ezer áldozat, akire senki sem akar emlékezni. Dag Danis azonban még tovább merészkedik: „A magyarok, azzal a törekvésükkel, hogy a szomszédos országokban erőszakkal akarják érvényesíteni a státustörvényt, azt bizonyítják, hogy a kisebbségek azon politikai definíciója, amelyre a Benes-dekrétumok fel lettek építve, ma is érvényes.” (2002. 02. 26.)

*****

Igy működik tehát a Pravda. Amihez még hozzá kell venni a szerkesztőségem be-beszaladó olvasói leveleket is, amelyek közül tavaly augusztus 6-án például háromból három foglalkozott a magyar kérdéssel. Az első így kezdődik: „Egy tisztán szlovák faluban nőttem fel Dél-Szlovákiában, és sohasem töltött el jó érzéssel, hogy magyar községek vesznek bennünket körül.” A harmadik levél írója pedig arról panaszkodik, hogy „a Szlovák Köztársaság fővárosát a szlovákiai magyar sajtóban, de meg a Szlovák rádió magyar nyelvű adásaiban is gyakran »Pozsonyként« említik. Különös, hogy egy ilyen törvényszegést mind az állam szervek, mind a közszolgálati rádió és televízió vezetése tolerálnak.

De hogy a lap kiméretlen magyarellenes magatartásának az olvasókra áttérjedő rezonanciáját még nyilvánvalóbban érezzük, ime néhány hozzászólás abból a fórumból, amit a Pravda Online 2003 júniusában „A magyarok az európai alkotmányba akarják ültetni a kisebbségek kérdését” címmel indított. (Természetesen senki sem képzei, hogy egy lap szerkesztősége felelősséget vállalhat a honlapján megjelenő kulturálatlan, primitív hozzászólásokért.)

„Csak olvassátok ezeket a szemtelen magyar fasiszta követeléseket! Ezek a kurvák háborút szítanak. Olyan országot, mint Magyarország, nem szabadna felvenni az EU-ba! A magyarok évszázadok óta kártevők... Arról álmodoznak, hogy felújítják a Nagy Fasiszta Magyarországot. A magyarok Dél-Szlovákiát akarják! Nemcsak a magyar státustörvényt, hanem a Magyar Koalíció Pártját, és annak fasiszta vezetőit, Bugárt, Csákyt és Durayt is fel kell számolni.” ...

„Elkorcsosult mongolid hunok! Európa barbárai, mongolid keverékek - vesszettek el! Raus aus Európa mongolidok!!! Be kell tiltani az MKP-t és ki kell lakoltatni fasiszta tagjait! Nemcsak a Duna mögül, hanem Európából is. Az egyesült Európa Szlovákiát fogja támogatni, mert a fasiszta-mongolid keverék az EU kulturája és a kereszténység számára parazita." ... „A magyar: tolvaj, zsivany, terrorista, disznó."...

„Magyar, kérdezd meg cigány szüleidet, emlékeznek-e 1956-ra. Mi, szlovákok, rosszabbat fogunk csinálni veletek."

Ennyit a Pravda működési mechanizmusáról ...

„Elkorcsosult mongolid hunok"

Végül pedig röviden térjünk ki egy szlovákiai magyar ujságíróra, *Morvay Péterre*, aki a liberális szlovák napilap, a *Sme* Magyarországra szakosodott szerkesztője. Morvay szerint „a Fidesz retorikája, amely elsősorban az Amerika-ellenes és antiszemita erelmű, tradicionálisan nacionalista és szélsőséges jobboldali szavazók felé irányul, már miniszterelnöksége idején jelentősen megrontotta Orbán kapcsolatát az Egyesült Államokkal". (2004. 11. 24). Morvay neve a *Sme* mellett azonban más lapokban (*Respekt*, *Hospodarske Noviny*) is felbukkan. Ő írta például a *Respekt* című cseh hetilap tavaly október 25-i számában a Fideszről, hogy „az, hogy nem hajlandó távolságot tartani a szélsőjobboldali nézetektől, jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy nem tud a »közepső áramlatban« elhelyezkedni. Pokorni Zoltán, a Fidesz elnökhelyettese például nemrégiben részt vett a *Demokrata* című hetilap jubileumi ünnepségén. Ez a lap köti össze a konzervatív és a szélső-jobboldalt, s ebben jelenik meg időről időre a Holocaust-tagadás, illetve a Hitlerjugend dicsérete."

Ez tehát a helyzet a szlovákiai sajtóban. Hogy a román vagy a szerb állapotok ettől mennyiben térnek el, nem tudjuk. Egy valami azonban vitathatatlan: ahhoz, hogy a határon túli magyarok – vagy ahogy a Felvidéken a népszavazás óta egyre többen nevezik magukat, a „peremmagyarok” - helyzetét valóban megértsük, illetve, hogy őket érintő felelős politikai döntéseket hozzunk, ezek az ismeretek nélkülözhetetlenek.